

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

לוח גאונט ארצי תשע"ב

למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

מתנ"ה

סארז תכנון, ניהול והיערכות

ירושלים
אייר * תשע"א
אפריל 2011

תוכן העניינים:

1. הקדמה – מיכל כהן..... עמ' 2
2. לוח גאנט למנהלי בתי הספר ולמפקחים בחינוך היסודי: עמ' 3-19
 - א. ספטמבר 2011 - אלול-תשרי תשע"ב..... עמ' 3-4
 - ב. אוקטובר 2012 - תשרי-חשוון תשע"ב..... עמ' 5
 - ג. נובמבר 2012 - חשוון-כסלו תשע"ב..... עמ' 6
 - ד. דצמבר 2012 - כסלו-טבת תשע"ב..... עמ' 7
 - ה. ינואר 2012 - טבת-שבט תשע"ב..... עמ' 8-9
 - ו. פברואר 2012 - שבט-אדר תשע"ב..... עמ' 10
 - ז. מרץ 2012 - אדר-ניסן תשע"ב..... עמ' 11-12
 - ח. אפריל 2012 - ניסן-אייר תשע"ב..... עמ' 13-14
 - ט. מאי 2012 - אייר-סיוון תשע"ב..... עמ' 15-16
 - י. יוני 2012 - סיוון-תמוז תשע"ב..... עמ' 17
3. גרסת עדכונים והשלמות למתנ"ה בבתי הספר בחינוך היסודי עמ' 18-35
 - א. הקדמה - זהבה שמש..... עמ' 19
 - ב. תוספות למשימות שגרה..... עמ' 20-29
 1. מימוש מטרות חוק החינוך הממלכתי המתוקן (תש"ס)..... עמ' 20-21
 2. חינוך לערכים דמוקרטיים ואזרחיים..... עמ' 22
 3. חינוך לחיים משותפים..... עמ' 23
 4. יישום תכנית 'השרים' - חינוך לקיימות וחינוך סביבתי..... עמ' 24
 5. ניסוי ארצי - אזורי בחירה מבוקרת..... עמ' 25
 6. הפעלתה של ספרייה - מרכז משאבים בבית-הספר..... עמ' 26
 7. פיתוח דרכי הערכה לצורך קידום מקצועי של מורים ומנהלים..... עמ' 27
 8. התפתחות מקצועית של מנהלי בתי-ספר..... עמ' 28-29
 - ג. הבהרות..... עמ' 30
 1. פיתוח מקצועי בשנת הלימודים תשע"ב..... עמ' 30
 2. היערכות מערכת החינוך לשעת חירום..... עמ' 30
 3. שיפור ההישגים הלימודיים בשפת האם..... עמ' 30
 4. תקשוב מערכת החינוך והתאמתה לעידן הדיגיטלי במאה ה-21..... עמ' 30
 5. לימודי תנ"ך..... עמ' 30
 - ד. השלמות..... עמ' 31-34
 1. חידון ירושלים..... עמ' 31
 2. זהירות ובטיחות בדרכים..... עמ' 31
 3. אופק חדש..... עמ' 32
 4. בתי-ספר בניהול עצמי..... עמ' 33-34

הקדמה

למנהלי בתי הספר בחינוך היסודי,

לפניכם לוח גאנט שנועד לסייע לכם בהיערכות לשנה"ל תשע"ב.

לוח הגאנט הינו חלק ממארז מתנ"ה (מארז תכנון, ניהול והיערכות לשנה"ל הקרובה) שפורסם לפני כחודש והוא מפרט מגוון מסגרות מבוניות ברורות של פעילות המטה עם בעלי תפקידים ביחס לכינוסים, למפגשים, לבקרות, לדיווחים ועוד.

הלוח נבנה בשיתוף כלל יחידות המטה וככזה הוא מציג סינכרון אינטגרטיבי של היחידות השונות ביחס למגוון הפעולות שאינן נכללות בעבודה השוטפת למול מוסדות החינוך, זאת על מנת לייעל ולתכנן את העשייה החינוכית בראייה אינטגרטיבית.

לוח האירועים בפורמט דיגטאלי, המאפשר לכם פונקציות רבות וידידותיות הנדרשות בעת תכנון ההיערכות עומד לרשותכם בכתובת: www.edu.gov.il/gant

בפרק השלישי מוצג לפניכם מארז העדכונים למתנ"ה שקיבלתם לפני חג הפסח, והמגמה היא להמשיך ולעדכן את המארז ואת לוח הגאנט, תוך הוספת השינויים שיידרשו, כך שכלים אלה יוכלו לשמש אתכם בעבודתכם השוטפת.

אני מאחלת לכולנו היערכות יעילה ומסודרת שתעצים את יכולתם של כל העוסקים במלאכת החינוך לממש את יעדי המערכת ויעדי כל אחד ואחת הפועלים ליצור ולעצב חברה טובה יותר.

בברכה,

מיכל כהן

סמנכל"ית בכירה ומנהלת המינהל הפדגוגי

לוח גאנט

אלול התשע"א - תשרי התשע"ב

ספטמבר 2011

לוח גאנט ארצי

למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

המועד האירוע	שבוע א' 3-1 בספטמבר ב'-ד' באלול	שבוע ב' 10-4 בספטמבר ה'-י"א באלול	שבוע ג' 17-11 בספטמבר י"ב-י"ח באלול	שבוע ד' 24-18 בספטמבר י"ט-כ"ה באלול	שבוע ה' 30-25 בספטמבר כ"ו באלול-ב' בתשרי
ציון זמנים מיוחדים במערכת החינוך	פתיחת שנה"ל (ב' באלול, 1 בספטמבר) ערך החודש: "שיתוף והשתתפות"	ימי לימוד תורה במוסדות החמ"ד (י"ג-ט"ו באלול 14-12 בספטמבר)			טקסי אזכרה לי"א חללי מניכן (כ"ו באלול, 25 בספטמבר)
חגים, מועדים וחופשות במגזרים השונים	מוסלמים: רמדאן וחג אלפיטור (ב'-ד' באלול 3-1 בספטמבר)	דרוזים: חג הנביא סבלאן (י"א באלול, 10 בספטמבר)	נוצרים קתולים: חג הצלב (ט"ו באלול, 14 בספטמבר)		יהודים: ראש השנה (א' -ב' בתשרי, 30-29 בספטמבר) חופשה: (כ"ט באלול - ב' בתשרי 30-28 בספטמבר) נוצרים אורתודוקסים: חג הצלב (כ"ח באלול, 27 בספטמבר)
ימי צום					
ימי זיכרון ממלכתיים					

המשך

אלול התשע"א - תשרי התשע"ב

ספטמבר 2011

לוח גאנט ארצי

למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

שבוע ה'	שבוע ד'	שבוע ג'	שבוע ב'	שבוע א'	המועד האירוע
30-25 בספטמבר כ"ו באלול-ב' בתשרי	24-18 בספטמבר י"ט-כ"ה באלול	17-11 בספטמבר י"ב-י"ח באלול	10-4 בספטמבר ה'-י"א באלול	3-1 בספטמבר ב'-ד' באלול	חידונים, טקסים וכינוסים
- רכזי ביטחון בפסגות	- מרכזי מחוננים - מנהלים (כ"א באלול, 20 בספטמבר) - מדריכים ומורים בנושא תרבות ישראל ומורשתו (כ"ב באלול, 21 בספטמבר)				מפגשים של מנהלים ובעלי תפקידים
- רישום עו"ה לפיתוח מקצועי ולדרגות 7-9 - דיווח לפיקוח על החנ"מ על הפעלת תכנית חופשה לתלמידי חנ"מ הזכאים ללימודים בחופשת סוכות (עד כ"ח באלול 27 בספטמבר) - בקרת הזנה: יישום חוק ארוחה חמה - לאורך כל השנה - סיום ועדות השילוב לתלמידים חדשים (י"ג בתשרי, 11 באוקטובר)					דיווחים, בקרה, שאלונים ומיפויים
					מבדקים, מבחנים ומשימות הערכה לתלמידים
תרגיל כניסה למרחב המוגן במגזר הלא יהודי (כ"ו, כ"ז באלול 26, 25 בספטמבר)	תרגיל כניסה למרחב המוגן במגזר היהודי (י"ט, כ' באלול, 18, 19 בספטמבר)				ביטחון

אוקטובר 2011

תשרי-חשוון התשע"ב

לוח גאונט ארצי

למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

שבוע ה'	שבוע ד'	שבוע ג'	שבוע ב'	שבוע א'	המועד האירוע
31-30 באוקטובר ב-ג' בחשוון	29-23 באוקטובר כ"ה בתשרי-א' בחשוון	22-16 באוקטובר י"ח-כ"ד בתשרי	15-9 באוקטובר י"א-י"ז בתשרי	8-2 באוקטובר ד'-ו' בתשרי	<p>חודש לאומי לצמצום שתיית אלכוהול</p> <p>פתיחת השנה האולימפית לקיום ימי ספורט ברוח האולימפית והרשמה לתחרויות ארציות</p> <p>יום פטירת רחל אמנו (י"א בחשוון, 9 באוקטובר)</p> <p>פתיחת חודש "מעורבות חברתית" - בחירות למועצות תלמידים, הצגת מסגרות למחויבות ומעורבות חברתית, בחירת מקומות התנדבות לתלמידים</p>
	ר"ח חשוון (ל' בתשרי-א' בחשוון 29-28 באוקטובר)	יהודים: סוכות ושמחת תורה (ט"ו-כ"ב בתשרי, 13-20 באוקטובר) חופשה: (י"ד-כ"ד בתשרי, 12-22 באוקטובר)	יהודים: חופשה: (ט"ו' בתשרי, 7-8 באוקטובר)	יהודים: חופשה: (ט"ו' בתשרי, 7-8 באוקטובר)	<p>ציון זמנים מיוחדים במערכת החינוך</p>
					<p>חגים, מועדים וחופשות במגזרים השונים</p>
					<p>ימי צום</p>
	יום הזיכרון לרחבעם זאבי ז"ל (כ"ט בתשרי, 27 באוקטובר)				<p>ימי זיכרון ממלכתיים</p>
		רישום לחידון הארצי השנתי - אוצרות הבטיחות			<p>חידונים, טקסים וכינוסים במערכת</p>
	- מנהלים, נציגי רשויות ומפקחים - בניהול עצמי: מחוז תל אביב ומחוז חיפה (כ"ח בתשרי, 26 באוקטובר)				<p>מפגשים של מנהלים ובעלי תפקידים</p>
					<p>דיווחים, בקרה, שאלונים ומיפויים</p>
					<p>- איסוף נתונים בית-ספריים כתשתית למערכת מידע ולתכנית (ממחצית אוקטובר עד נובמבר)</p> <p>- העברת שאלונים לפיקוח החנ"מ ולועדות השמה חוזרות, לתלמידים במעבר (עד ג' בחשוון 31 באוקטובר)</p> <p>- הודעה על עו"ה (מורים/סגנים) שיוערכו והתחלת בניית תהליך הערכתם</p> <p>- סיום החלטות ועדת השילוב המוסדית לקביעת רמת תפקוד לתלמידים חדשים (כ"ה בתשרי, 23 באוקטובר)</p> <p>- הודעה לבתי הספר על שיבוץ סטודנטים במסגרת תכנית סחל"ב בבתי הספר שביח"א</p> <p>- הודעות להורים על עריכת מבחנים לאיתור מחוננים שלב א' ועל תהליך האיתור</p>
	- קיום 2 משימות ראשונות לתלמידי כיתות א' באמצעות ערכת "מבדק קריאה וכתביה בעברית/ערבית" (שאר המשימות יתבצעו במהלך השנה בהתאם להתקדמות התלמידים)				<p>מבדקים, מבחנים ומשימות הערכה לתלמידים</p>
	- מבחני איתור מחוננים, שלב א' לכיתות ב' (ג') (כ"ט בתשרי, 27 באוקטובר)				<p>ביטחון</p>
					<p>- הדרכה ותרגילי הכנה בגנים ובבתי הספר לקראת התרגיל הארצי (במהלך תשרי-טבת תשע"ב, אוקטובר - דצמבר 2011)</p> <p>- מפגשים ברשויות למנהלים בנושא התנהגות בעת התרחשות רעידת אדמה</p>

נובמבר 2011

חשוון - כסלו התשע"ב

לוח גאנט ארצי

למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

המועד האירוע	שבוע א' 5-1 בנובמבר ד-ח' בחשוון	שבוע ב' 12-6 בנובמבר ט-ט"ז בחשוון	שבוע ג' 19-13 בנובמבר ט"ז-כ"ב בחשוון	שבוע ד' 26-20 בנובמבר כ"ג-כ"ט בחשוון	שבוע ה' 30-27 בנובמבר א-ד' בכסלו
ציון זמנים מיוחדים במערכת החינוך				- היום הבין-לאומי לזכויות הילד (כ"ג בחשוון, 20 בנובמבר) - יום המחויבות הלאומית לבריאות בדרכים (כ"ה בחשוון, 22 בנובמבר) - יום המאבק באלימות נגד נשים (כ"ח בחשוון, 25 בנובמבר)	פתיחת חודש "השונות"
חגים, מועדים וחופשות במגזרים השונים		מוסלמים ודרוזים: חג הקורבן - אל-אדחא (ט-י"ג בחשוון, 10-6 בנובמבר)	יהודים: חג הסיגד (כ"ז בחשוון, 24 בנובמבר) - הוקדם		ר"ח כסלו (א' בכסלו, 27 בנובמבר) מוסלמים: ראש השנה הג'רית-ראשון למוחרם (א'-ב' בכסלו, 28-27 בנובמבר)
ימי צום					
ימי זיכרון ממלכתיים		יום הזיכרון ליצחק רבין ז"ל (י"ב בחשוון, 9 בנובמבר)			
חידונים, טקסים וכינוסים		כינוס רכזי ביטחון (י' בחשוון, 7 בנובמבר)			כינוס יועצים חינוכיים בישראל (ב' בכסלו, 28 בנובמבר)
מפגשים של מנהלים בעלי תפקידים ובמערכת	- מנהלי ומדריכי בתי-ספר מובילי פדגוגיה (ה' בחשוון, 2 בנובמבר)	- מנהלים המשתתפים בניסוי אזורי בחירה מבוקרת - מנהלים מובילים של תכנית כיתות השילוב במוסד (י"ב בחשוון, 9 בנובמבר)	- מנהלים מגשרים חינוכיים בין-תרבותיים - מנהלי בתי-ספר כיתות מחוננים (י"ט בחשוון, 16 בנובמבר)	- מנהלי בתי-ספר ניסויים (כ"ו בחשוון, 23 בנובמבר)	
דיווחים, בקרה, וסיפויים	- סיום איסוף נתונים בית-ספריים כתשתית למערכת מידע ולתכניות (ממצאית אוקטובר עד נובמבר) - בדיקת מימוש תכנית מיל"ת במסגרות בודדות - פיילוט לבחינת המנגנון לאישור תוכניות חיצוניות למערכת - ריאיון למדגם מנהלים בנושא בקרת התוכנית לפיתוח מקצועי, בתיאום עם המנהל (עד דצמבר) - סיום כתיבת תל"א ותל"כ בבתי-הספר לחנ"מ (י"ח בחשוון, 15 בנובמבר) - הצגת התח"י לידיעת הורי תלמידי בית-הספר ששובצו בתכנית השילוב (עד כ' בחשוון 17 בנובמבר) - הצגת התל"א והתל"כ להורי התלמידים בבתי-ספר לחנ"מ (עד כ' בחשוון 17 בנובמבר) - הפצת תוצאות מבחן הסינון הראשוני לאיתור תלמידים מחוננים				
מבדקים, מבחנים ומשימות הערכה לתלמידים	- שאלון אח"מ לתלמידים ולמורים				
ביטחון	- הדרכה ותרגילי הכנה לקראת התרגיל הארצי (במהלך תשרי-טבת תשע"ב, אוקטובר - דצמבר 2011) - לימוד נושאי חינוך לחירום: לתלמידי כיתות ב' ו-ג' על-ידי המחנכים, ולתלמידי כיתות ה' על ידי מאלשחיר"ת (מדריכות אוכלוסייה לשעת חירום)				

דצמבר 2011

כסלו - טבת התשע"ב

לוח גאנט ארצי

למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

המועד האירוע	שבוע א' ה'-ז' בכסלו	שבוע ב' ח'-י"ד בכסלו	שבוע ג' ט"ו-כ"א בכסלו	שבוע ד' כ"ב-כ"ח בכסלו	שבוע ה' כ"ט בכסלו-ה' בטבת
ציון זמנים מיוחדים במערכת החינוך	יום האיידס (ה' בכסלו, 1 בדצמבר)	יום זכויות האדם (י"ד בכסלו, 10 בדצמבר)	חודש לאומי למאבק בסמים (ט"ז בכסלו-י"ז בטבת, 12 בדצמבר-12 בינואר) - פתיחת חודש "ניהול קונפליקטים"		
חגים, מועדים וחופשות במגזרים השונים			יהודים: חנוכה (כ"ה בכסלו-ב' בטבת, 21-28 בדצמבר) חופשה: (כ"ו בכסלו-ג' בטבת, 22-28 בדצמבר)		
			נוצרים: חג המולד וראש השנה הנוצרית, וחג הבורברה (כ"ח-ל' בכסלו, 24-28 בדצמבר)		
			חופשת החורף לכלל בתי הספר במגזר הערבי: (כ"ח בכסלו - י"ד בטבת 24 בדצמבר 2011 עד 9 בינואר 2012)		
ימי צום					
ימי זיכרון ממלכתיים	יום הזיכרון לדוד בן גוריון ז"ל (ה' בכסלו, 1 בדצמבר)				
חידונים, טקסים וכינוסים במערכת	כינוס ארצי למפקחים ולמנהלים השותפים בתכנית הערכת המנהל את כלל מוריו (ה' בכסלו, 1 בדצמבר)	כינוס ארצי למורים ולרכזים לבטיחות בדרכים (חופשת חנוכה כ"ו בכסלו, 22 בדצמבר)			
מפגשים של מנהלים ובעלי תפקידים	מנהלים חדשים שנה א' + ב' באבני ראשה	מנהלים בתכנית החומש ליוצאי אתיופיה - מנהלי מוסדות חינוך בבתי-חולים (י"ח בכסלו, 14 בדצמבר)	מרכזי מחוננים - מנהלים (כ"ד בכסלו, 20 בדצמבר) מנהלים ומורים בתכניות למחוננים מנהלים ומורים לעידוד יוזמות חינוכיות (חופשת חנוכה כ"ו בכסלו, 22 בדצמבר)		
דיווחים, בקרה, שאלונים ומיפויים	- סיום ריאיון למדגם מנהלים ולעובדי הוראה בנושא בקורות התוכניות לפיתוח מקצועי הערכת עו"ה (מורים סגנים) לקביעות ולקידום בדרגה ושל מורות בתהליך סטאז' - שאלוני הערכה ובקרת תהליכי ניסוי לבתי-ספר ניסויים - מיפוי חמ"ד - צפי מעברי של תלמידי כיתות ו' (ט"ו בכסלו 11 בדצמבר) - הודעה לפיקוח על החנ"מ על הפעלת תכנית חופשה לתלמידי חנ"מ הזכאים ללמודים בחופשת חנוכה / חופשת חורף במגזר המיעוטים - (עד ה' בכסלו 1 בדצמבר)				
מבדקים, מבחנים ומשימות הערכה לתלמידים		דיון על תלמידים חדשים ששובצו בתכנית השילוב ונדרש להציג את מצבם בדיון בוועדת השמה			מועד אחרון להגשת בקשות לבחינות חזרות ולבחינות בתנאים מותאמים לקבלה לתכניות למחוננים (ה' בטבת, 31 בדצמבר)
ביטחון	- הדרכה ותרגילי הכנה לקראת התרגיל הארצי בגנים ובבתי-הספר (במהלך תשרי-טבת תשע"ב, אוקטובר - דצמבר 2011) - המשך לימוד נושאי חינוך לחירום: לתלמידי כיתות ב' ג' על-ידי המחנכים ולתלמידי כיתות ה' על-ידי מאלשחיר"ת (מדריכות אוכלוסיה לשעת חירום)				

ינואר 2012

טבת - שבט התשע"ב

לוח גאנט ארצי

למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

המועד האירוע	שבוע א' ו'-ו"ב בטבת 7-1 בינואר	שבוע ב' י"ג-י"ט בטבת 14-8 בינואר	שבוע ג' כ'-כ"ו בטבת 21-15 בינואר	שבוע ד' כ"ז בטבת-ד' בשבט 28-22 בינואר	שבוע ה' ה'-ז' בשבט 31-29 בינואר
ציון זמנים מיוחדים במערכת החינוך	המשך חודש למאבק לאומי בסמים (ט"ז בכסלו-י"ז בטבת, 12 בדצמבר-12 בינואר)			יום המחנך/ת ברוח קורצ'אק (א' בשבט, 25 בינואר) יום הזיכרון הבין-לאומי לשואה (ג' בשבט, 27 בינואר) שבוע המחנך/ת ברוח קורצ'אק (כ"ז בטבת-ג' בשבט 27-22 בינואר) פתיחת חודש בסימן ערך ה"אחריות"	
		שבוע נגד אלימות מינית			
		"חמד של תורה" בגנים ובבתי-הספר בחמ"ד (מ-ט"ו בטבת, 10 בינואר)			
חגים, מועדים וחופשות במגזרים השונים	קתולים: ראש השנה (ו' בטבת, 1 בינואר) קתולים: חג ההתגלות (י"א-י"ג בטבת, 6-8 בינואר)	אורתודוקסים: ראש השנה (י"ט בטבת, 14 בינואר)	אורתודוקסים: חג ההתגלות (כ"ד בטבת, 19 בינואר)	דרוזים: חג אלח'דר (א' בשבט, 25 בינואר)	
	המשך חופשת החורף לכלל בתי-הספר במגזר הערבי: (כ"ח בכסלו - י"ד בטבת 24 בדצמבר 2011 עד 9 בינואר 2012)				
ימי צום	צום עשרה בטבת (י' בטבת, 5 בינואר)				
ימי זיכרון ממלכתיים	יום הקדיש הכללי (י' בטבת, 5 בינואר) ציון יום זאב ז'בוטינסקי ז"ל במערכת החינוך (י' בטבת, 5 בינואר)				
חידונים, טקסים וכינוסים במערכת			כינוס שנתי לבתי"ס היסודיים בחמ"ד (כ"ג בטבת, 18 בינואר)		

המשך

טבת - שבט התשע"ב

ינואר 2012

לוח גאנט ארצי

למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

שבוע ה' 31-29 בינואר ה'ז' בשבט	שבוע ד' 28-22 בינואר כ"ז בטבת-ד' בשבט	שבוע ג' 21-15 בינואר כ"ו בטבת	שבוע ב' 14-8 בינואר י"ג-י"ט בטבת	שבוע א' 7-1 בינואר ו'י"ב בטבת	המועד האירוע
			מנהלים משתתפי ניסוי - אזורי בחירה מבוקרת (ט"ז בטבת, 11 בינואר)	מנהלים קולטים בתכנית - ההכשרה למנהלי בתי-ספר (ט' בטבת, 4 בינואר)	מפגשים של מנהלים ובעלי תפקידים
<p>- שאלון אינטרנטי לדיווח תקופתי על התקדמות במימוש יעדי משרד החינוך (ו' בטבת-ז' בשבט תשע"א; 31-1 בינואר 2012)</p> <p>- הערכה מעצבת של מורים מתמחים</p> <p>- העברת שאלונים לפיקוח החנ"מ, לרשות המקומית ולועדות השמה, על תלמידים חדשים המועמדים לשילוב או לחנ"מ (עד ז' בשבט, 31 בינואר)</p>					דיווחים, בקרה, שאלונים ומיפויים
<p>- שאלון אח"מ לתלמידים</p> <p>- סקרי אקלים בית-ספרי אשכולות ב' ו-ד' של המיצ"ב, לתלמידי כיתות ה'-ט' (מטבת עד ניסן תשע"ב, מינואר עד מרץ 2012)</p> <p>- משימת הערכה ראשונה בחינוך לשוני לכיתות ג'-ד'-ה'</p> <p>- מבחני שלב ב' לאיתור תלמידים מחוננים מכיתות ב'-ג' (מטבת עד אייר תשע"ב, מינואר עד אפריל 2012)</p>					מבדקים, מבחנים ומשימות הערכה לתלמידים
<p>- כינוס רכזי ביטחון להיערכות לתרגיל מוס"ח ארצי</p> <p>- סיום לימוד נושאי "חינוך לחירום": לתלמידי כיתות ב'-ו' והמשך לימוד תלמידי כיתות ה' על-ידי מאלשחיו"ת (מדריכות אוכלוסיה לשעת חירום)</p>					ביטחון

סתנ"ה

שבט - אדר התשע"ב

פברואר 2012

לוח גאנט ארצי

למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

המועד האירוע	שבוע א' 4-1 בפברואר ח'-ו"א בשבט	שבוע ב' 11-5 בפברואר י"ב-י"ח בשבט	שבוע ג' 18-12 בפברואר י"ט-כ"ה בשבט	שבוע ד' 25-19 בפברואר כ"ו בשבט-ב' באדר	שבוע ה' 29-26 בפברואר ג'-ו' באדר
ציון זמנים מיוחדים במערכת החינוך	היום הלאומי לגלישה בטוחה (י"ד בשבט, 7 בפברואר) יום הולדת לכנסת (ט"ו בשבט, 8 בפברואר) שבוע האינטרנט-גלישה בטוחה (י"ב-י"ח בשבט, 11-5 בפברואר)		יום המשפחה (ל' בשבט, 23 בפברואר) פתיחת חודש בסימן ערך ה"נתינה"		
חגים, מועדים וחופשות במגזרים השונים	יהודים: (ט"ו בשבט, 8 בפברואר) מוסלמים: יום הולדת לנביא מוחמד (י"ב בשבט, 5 בפברואר)		ר"ח אדר (ל' בשבט-א' באדר) (24-23 בפברואר)		
ימי צום					
ימי זיכרון ממלכתיים		יום גוש קטיף (כ"ב בשבט, 15 בפברואר)			
חידונים, טקסים וכינוסים במערכת		כינוס ארצי למנהלי בתי-ספר ששולבו בתכנית התקשוב (כ"ב בשבט, 15 בפברואר)	טקסים אזוריים - יישום ערכי מפתח הל"ב (ל' בשבט, 23 בפברואר)	טקס הענקת פרס חינוך יישובי	
מפגשים של מנהלים ובעלי תפקידים	מנהלות מרכזים חינוכיים בבתי חולים (ח' בשבט, 1 בפברואר)	מרכזי מחוננים - מנהלים (כ"א-כ"ג בשבט) (16-14 בפברואר)	כינוס מנהלי בתי הספר שנדגמו כדי להשתתף במחקר החלון הבין-לאומי המדגמי ICILS בתחום מיומנויות מחשוב לתלמידי כיתות ח' (יסודי-חט"ב) (כ"ט בשבט, 22 בפברואר)		
דיווחים, בקרה, שאלונים ומיפויים	- התחלת בקרת תשלומי ההורים, ספרי לימוד, תל"ן ותכניות נרכשות (מדגם בתי-ספר) - התחלת בקרת תקן השעות, אופק חדש, ניהול עצמי ופעולות תוספתיות נרכשות (מדגם בתי-ספר) - דינוי מעקב על תלמידי תכנית השילוב, שנכללים 3 לשנים בתכנית השילוב, ובחינת חידוש זכאותם להיכלל בתכנית שילוב (יובאו לדיון בוועדות השמה במהלך אפריל - מאי) - התכנסות וועדות מחוזיות לקבלת מוסדות ניסויים בהתאם לתבחינים - שאלון אח"מ למורים - התכנסות ועדות מחוזיות לקבלת מוסדות ניסויים בהתאם לתבחינים				
מבדקים, מבחנים ומשימות הערכה לתלמידים	- המשך סקרי אקלים בית-ספרי אשכולות ב' ו-ד' של המיצ"ב לתלמידי כיתות ה'-ט' (מטבת עד ניסן תשע"ב), מינואר עד מרץ 2012) - המשך מבחני שלב ב' לאיתור תלמידים מחוננים מכיתות ב' ו-ג' (מטבת עד אייר תשע"ב, מינואר עד אפריל 2012)				
ביטחון			ביצוע תרגיל במוסדות חינוך ארצי במתווה של רעידת אדמה (כ"ז בשבט, 20 בפברואר)		

אדר - ניסן התשע"ב

מרץ 2012

לוח גאנט ארצי

למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

המועד האירוע	שבוע א' 3-1 במרץ ז' ט' באדר	שבוע ב' 10-4 במרץ י' ט"ז באדר	שבוע ג' 17-11 במרץ י"ז כ"ג באדר	שבוע ד' 24-18 במרץ כ"ד באדר-א' בניסן	שבוע ה' 31-25 במרץ ב' ח' בניסן
ציון זמנים מיוחדים במערכת החינוך		יום האישה הבין-לאומי (י"ד באדר, 8 במרץ)	יום הצרכן הבין-לאומי (כ"א באדר, 15 במרץ)	- שבוע החמ"ד: 18.3.12 חמ"ד של תורה, 19.3.12 חידון פרקי אבות 20.3.12 יום החסד (כ"ד אדר-א' ניסן, 24-18 במרץ) - היום הבין-לאומי למאבק בגזענות (כ"ז באדר, 21 במרץ) - יום המים הבין-לאומי (כ"ח באדר, 22 במרץ) - פתיחת חודש בסימן "אחדות ושונות"	
חגים, מועדים וחופשות במגזרים השונים		יהודים: פורים (י"ד-ט"ו באדר, 8-9 במרץ) חופשה: (י"ג-ט"ו, 7-9 במרץ)		ר"ח ניסן (א' בניסן, 24 במרץ)	נוצרים: יום הבשורה (ב' בניסן, 25 במרץ) יהודים: חופשת פסח (י' - כ"ב בניסן 29 במרץ - 14 באפריל)
ימי צום		צום תענית אסתר (י"ג באדר, 7 במרץ)			
ימי זיכרון ממלכתיים		יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל שמקום קבורתם לא נודע (ז' באדר, 1 במרץ)	יום הזיכרון ליוסף טרומפלדור ז"ל (י"א באדר, 5 במרץ)		
חידונים, טקסים וכינוסים במערכת			כינוס מנהיגי חינוך למפקחים ולמנהלים בחמ"ד (כ"א באדר, 15 במרץ)	- טקס הענקת פרס החינוך הדתי לבתי-הספר בחמ"ד (כ"ח באדר, 22 במרץ)	

המשך

אדר - ניסן התשע"ב

מרץ 2012

לוח גאונט ארצי

למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

שבוע ה'	שבוע ד'	שבוע ג'	שבוע ב'	שבוע א'	המועד האירוע
שבוע 31-25 במרץ ב'ח' בניסן	שבוע 24-18 במרץ כ"ד באדר-א' בניסן	שבוע 17-11 במרץ י"ז-כ"ג באדר	שבוע 10-4 במרץ י'-ט"ז באדר	שבוע 3-1 במרץ ז'-ט' באדר	מפגשים של מנהלים ובעלי תפקידים מדריכים אישיים של מנהלים חדשים במסגרת אבני ראשה
- סיום תהליך הערכת עו"ה ושליחה באמצעות המערכת המתוקשבת (ח' בניסן 31 במרץ)					דיווחים, בקרה, שאלונים ומיפויים
- שאלון אח"מ לתלמידים - המשך סקרי אקלים בית-ספרי אשכולות ב-ו-ד של המיצ"ב לתלמידי כיתות ה'-ט' (מטבת עד ניסן תשע"ב, מינואר עד מרץ 2012) - מיצ"ב חיצוני אנגלית - אשכול ב' לתלמידי כיתות ה' ו-ח' (ג' בניסן תשע"ב 26 במרץ 2012) - המשך מבחני שלב ב' לאיתור תלמידים מחוננים מכיתות ב' -ג' (מטבת עד אייר תשע"ב, מינואר עד אפריל 2012)					מבדקים, מבחנים ומשימות הערכה לתלמידים
- עריכת שיעורי חינוך בנושא בטיחות, ביטחון וכללי זה"ב בפורים - כינוסי סיכום ברשות לרכזי ביטחון ולגנות - לסיכום תרגיל ארצי (עד כ"א באדר, 15 במרץ)					ביטחון
- פרסום מתנ"ה (מארז תכנון, ניהול והיערכות לתשע"ג)					אחר

סתנ"ה

אפריל 2012

ניסן - אייר התשע"ב

לוח גאונט ארצי

למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

המועד	שבוע א' 7-1 באפריל ט'-ט"ו בניסן	שבוע ב' 14-8 באפריל ט"ז-כ"ב בניסן	שבוע ג' 21-15 באפריל כ"ג-כ"ט בניסן	שבוע ד' 28-22 באפריל ל' בניסן-ו' באייר	שבוע ה' 30-29 באפריל ז'-ח' באייר
ציון זמנים מיוחדים במערכת החינוך				פתיחת חודש בסימן ערך ה"כבוד"	
חגים, מועדים וחופשות במגזרים השונים ימי צום	יהודים: פסח (י"ד-כ"א בניסן, 13-6 באפריל) המשך חופשת פסח: (ו' - כ"ב בניסן, 29 במרץ - 14 באפריל)			ר"ח אייר (ל' בניסן-א' באייר 23-22 באפריל) יהודים: יום העצמאות (ד' באייר, 26 באפריל - הוקדם)	
	נוצרים קתולים: יום ראשון של הדקלים (ט' בניסן, 1 באפריל) קתולים: יום ח'מיס אלאסראר (י"ג בניסן, 5 באפריל) קתולים: יום שישי הטוב (י"ד בניסן, 6 באפריל) קתולים: שבת האור והפסחא (ט"ו בניסן, 7 באפריל)	נוצרים אורתודוקסים: יום ראשון של הדקלים (ט"ז בניסן, 8 באפריל) קתולים: פסחא (ט"ז-י"ח בניסן 10-8 באפריל) אורתודוקסים: יום ח'מיס אלאסראר (כ' בניסן, 12 באפריל) אורתודוקסים: יום שישי הטוב (כ'-כ"א בניסן, 13-12 באפריל)	נוצרים אורתודוקסים: פסחא (כ"ג-כ"ה בניסן 17-15 באפריל)	דרוזים: חג הנביא שועיב (ב'-ה' באייר, 24-27 באפריל)	
	חופשה במגזר הערבי (ט' בניסן-כ"ה בניסן, 1-17 באפריל)				
	ימי צום				
ימי זיכרון ממלכתיים			יום הזיכרון לשואה ולגבורה (כ"ז בניסן, 19 באפריל)	יום הזיכרון לחללי צה"ל (ג' באייר, 25 באפריל-הוקדם)	
חידונים, טקסים וכינוסים במערכת	- הכינוס הארצי החמישי למצויינות בחינוך בחופשת פסח (ט' בניסן, 1 באפריל) - הכינוס הארצי השלישי בנושא הערכה בית ספרית - ראמ"ה (י"א בניסן, 3 באפריל)				

המשך

ניסן - אייר תשע"ב

אפריל 2012

לוח גאנט ארצי

למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

שבוע ה'	שבוע ד'	שבוע ג'	שבוע ב'	שבוע א'	המועד
30-29 באפריל ז'-ח' באייר	28-22 באפריל ל' בניסן-ו' באייר	21-15 באפריל כ"ג-כ"ט בניסן	14-8 באפריל ט"ז-כ"ב בניסן	7-1 באפריל ט'-ט"ו בניסן	האירוע
		מנהלות מתי"א מתאמות מחוזות (כ"ז בניסן, 19 באפריל)		- מנהלי בתי-ספר ניסויים (י"ב בניסן, 4 באפריל) - כינוס ארצי למורי מדע וטכנולוגיה ביסודי (י' בניסן, 2 באפריל)	מפגשים של מנהלים ובעלי תפקידים
- סיום בקרת תשלומי הורים, ספרי לימוד, תל"ן ותכניות נרכשות (מדגם בתי-ספר) - סיום בקרת תקן השעות, אופק חדש, ניהול עצמי ופעולות תוספתיות (מדגם בתי-ספר)					דיווחים, בקרה, שאלונים ומיפויים
- סיום מבחני שלב ב' לאיתור תלמידים מחוננים מכיתות ב' - ג' (מטבת עד אייר תשע"ב, מינואר עד אפריל 2102) - מיצ"ב חיצוני למדע וטכנולוגיה - אשכול ב' לתלמידי כיתות ה' וח' (ח' באייר תשע"ב, 30 באפריל 2012)					מבדקים, מבחנים ומשימות הערכה לתלמידים
					ביטחון
- פתיחת מערכת הסימולציה למינהל לתכנון מצבת המורים					אחר

סתנ"ה

אייר - סיוון התשע"ב

מאי 2012

לוח גאנט ארצי למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

המועד	שבוע א' ט'-ו"ג באייר 5-1 במאי	שבוע ב' י"ד-כ' באייר 12-6 במאי	שבוע ג' כ"א-כ"ז באייר 19-13 במאי	שבוע ד' כ"ח באייר-ה' בסיוון 26-20 במאי	שבוע ה' ו'-י' בסיוון 31-27 במאי
האירוע					
ציון זמנים מיוחדים במערכת החינוך				פתיחת חודש בסימן "עבודה בצוות"	היום הבין-לאומי למניעת עישון (י' בסיוון, 31 במאי)
חגים, מועדים וחופשות במגזרים השונים		יהודים: ל"ג בעומר (י"ח באייר, 10 במאי) חופשה (י"ח באייר, 10 במאי)	נוצרים: חג העלייה השמימה (כ"ה באייר, 17 במאי)	יום ירושלים (כ"ח באייר, 20 במאי) ר"ח סיוון (א' בסיוון, 22 במאי) קתולים: עלייה השמימה (ג' בסיוון, 24 במאי)	יהודים: שבועות (ו' בסיוון, 27 במאי) חופשה (ו'-ז' בסיוון, 28-27 במאי) אורתודוקסים: שבועות (ו'-ז' בסיוון, 28-27 במאי)
ימי צום					
ימי זיכרון ממלכתיים	ציון יום בנימין זאב הרצל ז"ל (י' באייר, 2 במאי)			יום הזיכרון לנספים בעלייה מאתיופיה (כ"ח באייר, 20 במאי)	
חידונים, טקסים וכינוסים במערכת	כינוס ארצי למובילי פדגוגיה: מפקחים, מנהלים ומדריכים (י' באייר, 2 במאי)	כנס ארצי לצוותי החטיבות הצעירות ומנהליהן - הכינוס השנתי של החינוך המיוחד (חופשת ל"ג בעומר י"ח באייר, 10 במאי)	טקסים במחוזות למוסדות חינוך מצטיינים בחינוך לבטיחות בדרכים - טקס סיום התחרות הארצית לסרטי תלמידים בנושא הבטיחות בדרכים - כינוס מנהלים לשילוב בתי-ספר חדשים בתכנית התקשוב (כ"ד באייר, 16 במאי)	חידון ירושלים - שלב הגמר הארצי (כ"ח באייר, 20 במאי) כינוס ארצי - עולים בחינוך (ג' בסיוון, 24 במאי)	

המשך

אייר - סיוון התשע"ב

מאי 2012

לוח גאנט ארצי
למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

המועד האירוע	שבוע א' 1-5 במאי ט' ו' ג' באייר	שבוע ב' 6-12 במאי י"ד-כ' באייר	שבוע ג' 13-19 במאי כ"א-כ"ז באייר	שבוע ד' 20-26 במאי כ"ח באייר-ה' בסיוון	שבוע ה' 27-31 במאי ו' י' בסיוון
מפגשים של מנהלים ובעלי תפקידים				מנהלי בתי-ספר כיתות מחוננים (ב' בסיוון, 23 במאי)	כינוס למנהלים ולמורים יום עיון לעידוד יוזמות חינוכיות (ז' בסיוון, 28 במאי) - מנהלי חינוך מיוחד באשכולות גנים (ט' בסיוון, 30 במאי)
דיווחים, בקרה, שאלונים ומיפויים	- העברת דוח ביצוע על ניצול כספי סל קליטה/אגרות חינוך לתלמידים עולים - ועל התכנית שיושמה - שאלון אח"מ למורים - תחילת הרשמה לקורסים לפיתוח מקצועי של עו"ה - ריאיון להערכה מסכמת של מורים מתמחים - סקר משרות פנויות - לברור חסרים בכוח אדם בהוראה - באמצעות הלמ"ס ומשרה"ח - תבחינים - מילוי שאלון הערכה ובקרת תהליכי ניסוי בבתי-הספר הניסויים - משוב והערכת על שיבוץ הסטודנטים בבתי ספר ביוח"א במסגרת תכנית סחל"ב				
מבדקים, מבחנים ומשימות הערכה לתלמידים	- סקר במסגרת הערכת התכנית הלאומית לתקשוב - תלמידי כיתות ד'-ו', למורים ולמנהלים (כ-400 בתי ספר. כ-5 מורים וכתה אחת מכל בית-ספר) (מאי) - משימת הערכה שנייה בחינוך לשוני בכיתות ג'-ד' במחצית חודש מאי				
ביטחון	- היערכות לתרגיל החירום הלאומי - ביצוע סקר מרכיבי ביטחון ובטיחות על-ידי רכז הביטחון לקראת היערכות לשנה"ל תשע"ג				
מבדקים, מבחנים ומשימות הערכה לתלמידים	מיצ"ב פנימי באנגלית אשכול א', ג', ד' לתלמידי כיתות ה' ו-ח' (ט' באייר, 1 במאי)	מיצ"ב פנימי במדעים אשכול א', ג', ד' לתלמידי כיתות ה' ו-ח' (י"ז באייר, 9 במאי)	מיצ"ב חיצוני בשפת אם אשכול ד' לתלמידי כיתות ה' ו-ח' (כ"ד באייר, 16 במאי)	מיצ"ב חיצוני במתמטיקה אשכול ד' לתלמידי כיתות ה' ו-ח' (א' בסיוון, 22 במאי)	מיצ"ב פנימי בשפת אם אשכול א', ב', ג' לתלמידי כיתות ה' ו-ח' (ח' בסיוון, 29 במאי)

סיוון - תמוז התשע"ב

יוני 2012

לוח גאנט ארצי

למנהלי בתי-הספר בחינוך היסודי

שבוע ה'	שבוע ד'	שבוע ג'	שבוע ב'	שבוע א'	המועד
30-24 ביוני	23-17 ביוני	16-10 ביוני	9-3 ביוני	2-1 ביוני	האירוע
ד'-י' בתמוז	כ"ז בסיוון-ג' בתמוז	כ'-כ"ו בסיוון	י"ג-י"ט בסיוון	י"א-י"ב בסיוון	
היום הבין-לאומי למלחמה בסמים (ו' בתמוז, 26 ביוני)					ציון זמנים מיוחדים במערכת החינוך
טקסי סיום שנת הלימודים					
יציאה לחופשת הקיץ ביסודי (י"א בתמוז, 1 ביולי)	ר"ח תמוז (ל' בסיוון-א' בתמוז, 21-20 ביוני) מוסלמים: לילה אלאסרא (כ"ז בסיוון, 17 ביוני)		נוצרים אורתודוקסים: שבועות (י"ג - י"ד בסיוון, 3-4 ביוני)		חגים, מועדים וחופשות במגזרים השונים
					ימי צום
					ימי זיכרון ממלכתיים
		טקס ארצי לפרס שר החינוך ושר התחבורה לבתי-ספר מצטיינים בחינוך לבטיחות בדרכים - כינוס ארצי למפקחים ולמנהלים השותפים בתכנית להערכת המנהל את כלל מוריו (כ"ד בסיוון, 14 ביוני)	טקס הענקת פרסים לבתי-ספר מובילי תרבות ישראל (י"ג בסיוון, 3 ביוני) - חידון ארצי בתושב"ע לכיתות ו' בממ"ד (ט"ז בסיוון, 6 ביוני)		חידונים, טקסים וכינוסים במערכת
- מרכזי מחוננים - מנהלים (ו' בתמוז, 26 ביוני)			- קבוצות מנהלים ורכזים - חינוך לחשיבה (ט"ז בסיוון, 6 ביוני)		מפגשים של מנהלים ובעלי תפקידים
<p>- הודעה לתלמידי כיתות ב' ו-ג' והוריהם על קבלה או אי-קבלה לתכנית המחוננים</p> <p>- הודעות על דירוג פעילות בתי-הספר שפעלו במסגרת שגרירי מפתח הל"ב</p> <p>- סיום הפעלת תכנית מיל"ת בבתי-הספר (כ"ט בסיוון, 20 ביוני)</p>					
<p>- מיצ"ב פנימי במתמטיקה - אשכולות א', ב', ג' לתלמידי כיתות ה' ו-ח' (ט"ז בסיוון תשע"ב, 6 ביוני 2012)</p> <p>- סיום העברת המשימות הנכללות בערכת "מבדק קריאה וכתביה בעברית/ערבית לכיתות א' "</p> <p>- מבחנים לבתי-ספר של החמ"ד מאשכולות ב' ו-ד' של המיצ"ב. חומש במדבר-כיתות ד', מבחן בתושב"ע (הבוגר) - כיתות ה' (כ"ב בסיוון תשע"ב, 12 ביוני 2012)</p>					
<p>- פרסום הנחיות בטיחות וכללי זה"ב לקראת חופשת הקיץ</p> <p>- היערכות בתי-הספר לקידום הביטחון והבטיחות בקרב התלמידים גם בחופשת הקיץ</p>					

פרק ג'

גרסת עדכונים למנהלי בתי-הספר ולמפקחים בחינוך היסודי

מארז תכנון, ניהול והיערכות לשנת הלימודים תשע"ב

סתנ"ה

גרסת עדכונים למנהלי בתי-הספר ולמפקחים בחינוך היסודי

מארז תכנון, ניהול והיערכות לשנת הלימודים תשע"ב

א הקדמה

מנהלי בתי-הספר והמפקחים בחינוך היסודי,

מארז תכנון, ניהול והיערכות לשנת הלימודים תשע"ב (מתנ"ה), שאותו פרסמנו לפני חג הפסח, זכה להדים חיוביים מאוד מצד מנהלים, מפקחים, מדריכים, רכזים וצוותים בבתי-הספר. במשובים שקיבלנו מכם בכתב ובעל-פה ציינתם, כי המארז נתפס בעיניכם ככלי ניהול, המאפשר לכם להיערך לשנת הלימודים הקרובה. על-אף שבמבט ראשון הוא עורר חשש, ויצר את הרושם של מסגרת מחייבת ומאלצת, שאינה מותירה לכם, המובילים והמנהיגים החינוכיים בשטח, דרגות חופש לביטוי ייחודו של בית-הספר.

הדגשתם את חשיבות העיתוי המוקדם שבו פורסם המארז, ואת הפוטנציאל הטמון בהיערכות המוקדמת שלכם לקראת שנת הלימודים הבאה. כמו כן, הוקרתם את ארגון מכלול המידע הנדרש למנהל, לצורך ההיערכות ליישום התכנית האסטרטגית לשנת הלימודים במעטפת אחת, וביקשתם להוסיף ולעדכן.

המינהל הפדגוגי ימשיך לתכלל את העשייה של מטה המשרד, כדי להקל, ליעל ולאפשר לכם, מנהלים ומפקחים, להמשיך ולהוביל את העשייה החינוכית המבורכת שבה אתם מתמקדים! יחידה זו כוללת השלמה ועדכונים בדגש על משימות השגרה הנובעות מיעדי המשרד. פרסום המידע יצור שקיפות שתתרום להבנת התמונה הכוללת של המערכת, ויסייע לכם לבחור כיוונים המתאימים לבית הספר שאותו מנהל כל אחד מכם.

בברכה,

זהבה שמש
מנהלת האגף לחינוך יסודי

סתנ"ה

תוספות למשימות שגרה

בו. יעד 1 - העמקת החינוך לערכים

הנחיות למנהלי בתי-הספר: מימוש מטרות חוק החינוך הממלכתי המתוקן (תש"ס)

כללי:

- החינוך לערכים נקבע כאחד היעדים המרכזיים של הפעילות השוטפת בבית-הספר.
- החינוך לערכים תורם לעיצוב אישיותו של הלומד הצעיר, לקשר ולקרבה למורשת הלאומית והאוניברסלית, והוא אף משפיע על יצירת אקלים תומך ומעצים בבית-הספר, שהם מאבני היסוד של מטרות החינוך.
- בשנת תש"ס-2000 החליטה הכנסת על תיקונים ושינויים בחוק החינוך הממלכתי. זאת, עקב שינויים שהתחוללו בחברה הישראלית ובמערכת החינוך במדינת ישראל, ודרשו התאמות בין מטרות החינוך הממלכתי לבין המציאות החינוכית של ימינו.
- התיקון לחוק נתקבל בכנסת ביום ט"ז באדר א' התש"ס (22 בפברואר 2000). הצעת החוק ודברי ההסבר פורסמו בהצעות חוק 2766, מיום כ"ז בחשוון התשנ"ט (16 בנובמבר 1998).

המטרה:

- מיסוד המודעות והמחויבות ליישום החוק.

משימת השגרה:

- מימוש מטרות חוק החינוך הממלכתי המתוקן (תש"ס)

האוכלוסייה:

- כלל מוסדות החינוך.

הפעולות ברמת בית-הספר:

- ברור מהות הערכים העומדים בבסיס סעיפי חוק החינוך הממלכתי המתוקן, בחינתם, ניתוח המרכיבים שלהם, והענקת פרשנות ההולמת את ציבור בית-הספר.
- בחינת פעולות בית-הספר לאור מטרות החינוך המוגדרות בתיקון לחוק.
- מתן תשומת לב לקישורים בין הערכים, התכנים הנלמדים בתחומי הדעת השונים לבין התכניות החינוכיות המופעלות בבית-הספר.

הצעות לפעולות בבית-הספר ברוח הערכים הנכללים בחוק:

- **ההצעה:** ערכת התקווה - העמקת ההיכרות עם ההמנון הלאומי במערכת החינוך ובתנועות הנוער.
- **לטיפוח הערכים:** כיבוד הזהות התרבותית, נאמנות למדינה (עפ"י סעיף 1).
- **ההצעות:** ביקור תלמידים בכנסת ובבתי-משפט, פעילות לחינוך אזרחי של תלמידים וכפיתוח מקצועי למורים; פעילויות בנושא שוויון בין המינים.
- **לטיפוח הערכים:** הנחלת העקרונות שבהכרזה על מדינת ישראל, שמירה על החוק, ערכים דמוקרטיים, שוויון זכויות חברתי (על-פי סעיף 2).

- **ההצעות:** טיפוח זיכרון השואה ומשמעויותיה באמצעות סיור במרכז להנחלת זיכרון השואה.
- **לטיפוח הערכים:** אהבת האדם, כיבוד המורשת (על-פי סעיף 1), תודעת זכר השואה והגבורה ותולדות העם היהודי (על-פי סעיף 4).
- **ההצעה:** חובת תלבושת אחידה בבתי-הספר בשיתוף פעולה עם צוות בית-הספר, עם ועד ההורים ועם מועצת התלמידים.
- **לטיפוח הערכים:** שוויון (על-פי סעיף 2), חתירה לצדק חברתי (על-פי סעיף 9).
- **ההצעה:** ינעלה לירושלים.
- **לטיפוח ערכים:** אהבת הארץ, נאמנות למדינה (על-פי סעיף 1) לימוד תולדות ארץ ישראל ומורשת ישראל (על-פי סעיפים 3 ו-4).
- **ההצעה:** מיזמים משותפים עם עמותות ועם קרנות פילנתרופיות, להפעלת תכניות ייחודיות לחיזוק החינוך הערכי, בדגש על זהות יהודית-ציונית ועל מורשת ישראל.
- **לטיפוח ערכים:** כיבוד המורשת, נאמנות למדינה, אהבת הארץ (על-פי סעיף 1), לימוד תולדות ארץ ישראל ומדינת ישראל (על-פי סעיף 3), מורשת ישראל ומסורת יהודית (על-פי סעיף 4).
- **ההצעה:** הבניה וחיזוק של ההתנהגות הערכית באמצעות הפעלת תכנית 'מפתח הל"ב' – תכנית חברתית ערכית בכיתות א'-ו'.
- **לטיפוח הערכים:** כיבוד תרבותו והשקפותיו של הזולת (על-פי סעיף 2), טיפוח המורשת והמסורת היהודית (על-פי סעיף 4), פיתוח אישיות הילד והילדה, שוויון הזדמנויות לכל ילד וילדה (על-פי סעיפים 5 ו-8), טיפוח מעורבות בחיי החברה הישראלית (על-פי סעיף 9), טיפוח יחס של כבוד ואחריות לסביבה הטבעית (על-פי סעיף 10).
- **ההצעה:** חיזוק תנועות הנוער
- **לטיפוח הערכים:** לפתח את אישיות הילד והילדה, את יצירתיותם ואת כישורונותיהם השונים (על-פי סעיף 5), קבלת תפקידים מתוך מסירות ואחריות, טיפוח מעורבות בחברה הישראלית (על-פי סעיף 9).
- **ההצעה:** מפעלי תרבות יהודית, חשיפה לאירועי תרבות בדגש על תלמידים מהפריפריה החברתית-גיאוגרפית, פרויקטים מוזיקליים ברשויות (פסטיבלים, קונצרטים, ירידים).
- **לטיפוח ערכים:** הרחבת האופקים התרבותיים וחשיפה לחוויות אומנותיות (על-פי סעיף 5), ביסוס ידיעות על היצירה האנושית, עידוד תרבות הפנאי, לימוד מורשת ישראל והמסורת היהודית (על-פי סעיפים 4 ו-6) שוויון הזדמנויות (על-פי סעיף 8).
- **ההצעות:** חיזוק החוסן האישי של תלמידים נושרים באמצעות הפעולות הנערכות ביחידות לקידום נוער ברשויות, בחינוך הפורמלי ופעולות לנוער עולה בסיכון.
- **לטיפוח הערכים:** חתירה לצדק חברתי, עזרה הדדית (על-פי סעיף 9), הענקת שוויון הזדמנויות (על-פי סעיף 8).

לפרטים נוספים: למפקחים במחוזות

22. יעד 1 - העמקת החינוך לערכים הנחיות למנהלי בתי-הספר: חינוך לערכים דמוקרטיים ואזרחיים

המטרה:

- העמקת החינוך לערכים דמוקרטיים ואזרחיים, פיתוח מודעות בקרב התלמידים לסוגיות מרכזיות בחברה הישראלית, עידוד אקטיביזם חברתי ומעורבות אזרחית.

משימת השגרה:

- חינוך לערכים דמוקרטיים ואזרחיים

האוכלוסייה:

- כלל התלמידים בכיתות א'-ו' בכל המגזרים.

פעולות בית-הספר:

- שילוב חינוך אזרחי ועיסוק באקטואליה בתחומי הדעת השונים.
- שילוב מרכיבים אזרחיים ודמוקרטיים בתכנון סיוורים וטיולים של בית-הספר (ביקורים באתרים ובמוזיאונים העוסקים בחברה הישראלית, ביקור בכנסת וכו').
- עריכת טקסים, פעילויות וימי שיא במועדים אזרחיים: יום הזיכרון ליצחק רבין (י"ב חשוון), יום זכויות האדם (10 בדצמבר), יום השואה הבין-לאומי (27 בינואר), יום ההולדת לכנסת (ט"ו בשבט), יום האישה הבין-לאומי (8 במרס), היום הבין-לאומי למאבק בגזענות (21 במרס), יום העצמאות (ה' אייר).
- חשיבה על דרכים לעידוד מפגשים של תלמידים עם ההווות השונות בחברה הישראלית (יהודים-ערבים-דרוזים, חרדים-דתיים-מסורתיים-חילוניים, עולים-ותיקים, וכו') והכרת זהויות ותרבויות אלו.
- פיתוח סביבת למידה העוסקת בסמלי המדינה, בזכויות אדם, באקטואליה, במועדים שונים ובאישים.
- עידוד למעורבות אזרחית ולאקטיביזם של התלמידים בדרכים שונות ובמסגרות שונות של בית-הספר. (תחומי הלימוד, מועצת תלמידים, התנדבות וכו').
- טיפול מתמשך במניעת עמדות קיצוניות ו/או גזעניות.

השתלמויות והדרכה:

- במסגרת המטה לחינוך אזרחי (לכלל המורים), במסגרת השתלמויות במולדת, חברה ואזרחות, ובהשתלמויות של המחלקה לחינוך ולחיים בחברה.

קישור לחומרים, באתר המטה לחינוך אזרחי:

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/Mate

לפרטים נוספים: המפקחים במחוזות.

3.3. יעד 1 - העמקת החינוך לערכים הנחיות למנהלי בתי-הספר: חינוך לחיים משותפים

המטרה:

- העמקת החינוך לחיים משותפים, לטובלנות וליהכרת האחר; הכרת ריבוי התרבויות בחברה הישראלית וכבוד כלפיהן, יכולת לנהל דיון בר-מחלוקת עם אחרים מתוך חוסר הסכמה, הפחתת הניכור בין קבוצות בחברה.

המשימה:

- חינוך לחיים משותפים

האוכלוסייה:

- כלל התלמידים בכיתות א'-ו' בכל המגזרים.

פעולות בית-הספר:

- גיבוש חזון ומטרות בבית-הספר בנושא (בהתבסס על חוזר המנכ"ל שיתפרסם בנושא).
- מפגשי הכנה, עיבוד וליבון הסוגיות הרגשיות הכרוכות ב'יהכרת האחר' והמפגש עמו.
- שילוב הנושא בתחומי הדעת השונים.
- עידוד פעילויות מגוונות ליהכרת תרבויות שונות בחברה הישראלית בטובלנות ובכבוד.
- עידוד למפגשים עם תלמידים מבת-ספר אחרים, שיהיו שיא בתהליך החינוכי.
- טיפול מתמשך במניעת עמדות קיצוניות ו/או גזעניות.

השתלמויות והדרכה:

- במסגרת המטה לחינוך אזרחי (לכלל המורים), במסגרת השתלמויות במולדת, בחברה ובאזרחות, ובהשתלמויות של המחלקה לחינוך ולחיים בחברה.

קישור לחומרים, באתר המטה לחינוך אזרחי:

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/Mate

לפרטים נוספים: המפקחים במחוזות

4.1 יעד 1 - העמקת החינוך לערכים**הנחיות למנהלי בתי-הספר: תכנית 'השרים' - חינוך לקיימות ולחינוך סביבתי****המטרה:**

- לחנך דור שיאמץ 'אורח חיים מקיים' בשגרת חייו, כדי למנוע קריסה של המערכות האקולוגיות, ולכונן חברה שמאפשרת לפרטים ולקבוצות בה לחיות חיים ראויים יותר.

המשימה:

- הטמעת התכנית 'קיימות כאורח חיים' - תכנית משותפת של שר החינוך והשר להגנת הסביבה, להטמעת חינוך לקיימות בבתי-הספר היסודיים.

האוכלוסייה:

- כלל המורים המלמדים בכיתות א'-ו'.

הפעולות:

- השתלמות בית-ספרית בהיקף של 30 שעות במסגרת הפיתוח המקצועי.
- הדרכה של בית-הספר על-ידי מנחה-מטמיע מטעם 'הרשת הירוקה' או מטעם 'החברה להגנת הטבע', בתאום עם הרפרנט המחוזי והמדריך המחוזי.
- תוצרי ההשתלמות וההדרכה הבית-ספרית:
- פיתוח תכנית של בית-הספר הקושרת את עקרונות הקיימות לארבעה מקצועות לימוד שייבחרו עבור 3 שכבות גיל.
- תכנון אורח חיים מקיים בבית-הספר בנושא שאותו בוחר בית-הספר לקדם.
- תכנון וביצוע של 'עשייה סביבתית' בשיתוף הקהילה בנושא שנבחר על-ידי בית-הספר.

הערכה:

- הערכה בית-ספרית בכלי הערכה מגוונים (סקרים, שאלונים, תלקיטים מטלות ביצוע ומחווניים, יומני תיעוד הלמידה).

תפקיד המנהל/ת:

- גיבוש וליווי צוות ההיגוי של בית-הספר לחינוך לקיימות.
- שותף בתכנון ובליווי ההשתלמות בבית-הספר לכלל צוות המורים.
- אחראי להפעלה וליישום של התכנית הבית-ספרית - חינוך לקיימות בהיקף של 30 שעות, תכנית הכוללת פעילויות לימודיות בנושאים נבחרים מתחום הקיימות, וימי שיא בשיתוף קהילת ההורים של בית-הספר.
- אחראי לבניית סביבה לימודית המזמנת אימוץ התנהגויות מקיימות כגון: גינה אקולוגית, הפרדת פסולת, מכלים לאיסוף מים, מכלים לאיסוף נייר ולאיסוף סוללות ועוד.

לפרטים נוספים יש לפנות למפקחים במחוז

5.2. יעד 3 - שיפור ההישגים הלימודיים

הנחיות למנהלי בתי-הספר לביצוע משימה 3.16: ניסוי ארצי - אזורי בחירה מבוקרת

כללי:

החלטת ממשלה מספר 1953 מיום 11.07.2010 בנושא 'הרחבת אזורי רישום - בתי-ספר', נועדה להביא לחיזוק החינוך הרשמי באמצעות, בין היתר, קביעת הוראות וכללים בדבר מתן אפשרות לרשות חינוך מקומית, או לכמה רשויות חינוך מקומיות במשותף, להרחיב את אזורי הרישום לבתי-הספר הרשמיים. על ההרחבה ברישום תחליט הרשות המקומית באישור משרד החינוך, והיא תאפשר בחירה מבוקרת של התלמיד ושל הוריו בין בתי-הספר. הסדרים והכללים לבחירה המבוקרת יכללו, בין היתר: התחשבות בהרכב הכלכלי-חברתי של אוכלוסיות התלמידים בבתי-הספר וברשות החינוך המקומית, יצירת מגוון לבחירה בין בתי-ספר מאוזנים, מניעת מיון תלמידים, למעט במקרים חריגים שיאושרו, הקמת מנגנון ויסות לניוד תלמידים בין בתי-הספר, וקביעת מודל רישום שמאפשר שוויון הזדמנויות במקרים של רישום-יתר לבית-ספר.

המשימה:

תכנית ניסוי המקדמת בחירת הורים מבוקרת בעת רישום ילדיהם לבתי-הספר, שלא על-פי אזורי הרישום הקיימים

המטרה:

חיזוק החינוך הציבורי באמצעות, בין היתר, בחירה מבוקרת של התלמיד ושל הוריו בין בתי-הספר במרחב שיוגדר על-ידי הרשות. מהלך זה יקדם פיתוח ייחודיות של בתי-הספר, יוביל לעלייה בשביעות הרצון של התלמיד/ה ולשיפור ההישגים הלימודיים והחברתיים.

האוכלוסייה:

- בשנת תשע"ב ישתתפו כ-10 רשויות בארץ במחוזות שונים (בשנים הבאות יורחב הניסוי לרשויות נוספות).
- בשלב הראשון מכוון הניסוי לבתי-ספר יסודיים שבאזורי הבחירה המבוקרת (הרשויות המשתתפות בניסוי יגדירו את המרחב בתכנית הפעולה שתאושר על-ידי מטה הניסוי).
- בחלק מן הרשויות ישולבו בתהליך גם חטיבות הביניים והחטיבות העליונות.

המשימה:

- המנהלים יפתחו כיוון ייחודי לבית-הספר בהלימה לחזון בית-הספר ולצורכי הקהילה/הרשות.
- הדרכה ברשויות שישתתפו בניסוי בתי-הספר שייכללו בניסוי יקבלו ייעוץ אקדמי ופדגוגי לפיתוח ייחודיות בית-ספרית.

הערכה ובקרה:

- התכנית תלווה במתכונת הערכה שתיבנה על-ידי מינהלת הניסוי ברשות בתיאום עם מטה הניסוי במשרד.
- מנהל בית-הספר יידרש לאצור ולערוך את המידע והידע לצורך הערכת השינוי בבית-הספר כתוצאה מהתהליך.

הפעולות הנדרשות ממנהל בית-הספר:

- מינוי צוות מוביל בבית-הספר שיחדד את הגדרת ייחודיותו של בית-הספר ברמה מערכתית.
- הקצאת זמן לפיתוח (חשיבה וכתובה של עקרונות ותכניות) ולחידוד הייחודיות של בית-הספר.
- הטמעת התכניות החדשות, המכוונות לרעיון הייחודי של בית-הספר, בתכנון הלימודים באופן הדרגתי במהלך שנות הניסוי ובתפיסה מערכתית, תוך איגום משאבים.
- הכשרת מורים לפעול בהתאם לייחודיות שתקודם בבית-הספר.
- פרסום מידע בתחום הייחודיות של בית-הספר והנגשתו לכלל חברי הקהילה.
- גיבוש נוהל לניוד ולקליטת תלמידים חדשים בהלימה לעקרונות ובתיאום עם מדיניות מינהלת הניסוי.
- הסתמכות על הנהלים המחייבים שנקבעו ברשות בנושא אופי ואופן הבחירה של בית-הספר.

לפרטים נוספים: המפקחים במחוזות ומטה הניסוי הארצי - אזורי בחירה מבוקרת, גף ניסויים ויזמות במזה"פ

ב.יעד 3 - שיפור ההישגים הלימודיים

הנחיות למנהלי בתי-הספר: הפעלתה של ספרייה - מרכז משאבים בבית-הספר

כללי:

קיימת חשיבות לקיומה ולהפעלתה של ספרייה-מרכז-משאבים בבית-הספר כסביבה לימודית אסתטית ונעימה, עתירת ספרים ומקורות מידע מסוגים שונים ובטכנולוגיה מתקדמת, הרוחשת פעילות לימודית מגוונת, באווירה תרבותית ורגועה.

משימת השגרה:

הפעלתה של ספרייה - מרכז משאבים בבית-הספר

כיוונים ופעולות לקידום הנושא:

1. הספרייה תפעל כמרכז קריאה, למידה ותרבות בסביבה לימודית רגועה ואסתטית:

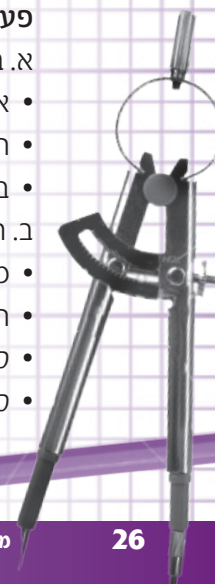
פעולות למימוש:

- א. הקמת ספרייה על-פי ההנחיה בחוזר מנכ"ל תש"ע/5, תוך הקפדה על העקרונות הבאים:
 - הספרייה תזמן גישה חופשית אל מגוון ספרים ומקורות מידע בנושאים ובתחומי דעת שונים - לקריאה, לעיון ולמידה בספרייה ו/או להשאלה.
 - הספרייה תנוהל באמצעות תכנה ייעודית לניהול ספרייה.
 - בספרייה יהיו עמדות מחשב וחיבור לרשת וציוד נלווה, לשימוש התלמידים.
- ב. הפעלת ספרייה על-פי תכנית בית-ספרית:
 - הספרייה תשמש להעמקת החשיפה לספרים ולמקורות מידע.
 - אנשי הספרייה יעודדו פעילות מכוונת לעידוד הקריאה ושימוש מושכל במקורות מידע.
 - הספרייה תאפשר שילוב הוראה ולמידה והתלמידים יופנו להשתמש במשאביה.
 - אנשי הספרייה יעודדו השתתפות בפעילות הארצית לעידוד הקריאה 'מצעד הספרים השנתי'.
- ג. טיפוח מיומנויות השפה באמצעות פעילות מגוונות:
 - לעידוד קריאת ספרים.
 - לשיח בעקבות ספרים.
 - דיווח הספרנית/המורה-הספרנית למחנכים על הקריאה החופשית של התלמידים.
- ד. שיתוף הורים
 - דיון עם ההורים על מצב קריאת הספרים והשימוש בספרייה.
 - שיתוף הורים בפעילויות לעידוד הקריאה.
- ה. אירועי תרבות
 - הספרייה תשמש מרכז לאירועי תרבות: תערוכות ותצוגות, מפגש עם סופר/יוצר, קונצרט, הצגה.

2. הספרייה תאפשר נגישות לקריאה חופשית במגוון ספרים, ולמקורות מידע והעשרה עדכניים.

פעולות למימוש:

- א. בניית אוסף מותאם לנושאים ולתחומי דעת שונים.
 - אוסף הספרים, מקורות המידע והחומרים יותאמו לצורכי התלמידים והמורים, ויכללו מגוון תחומים.
 - האוסף יתעדכן בקביעות.
 - בספרייה יינתן ביטוי קבוע ושוטף לחגי ישראל, למועדי השנה ולאירועים חשובים בארץ ובעולם.
- ב. האוסף בספרייה יותאם לדגשים של מערכת החינוך כגון:
 - מדור 'תרבות ישראל ומורשתו' ובו מגוון ספרים וחומרים למורים ותלמידים.
 - הספרים המוצעים בתכנית הליבה.
 - ספרים המותאמים לערכי 'מפתח ה"ב'.
 - ספרים העוסקים בתחומים כמו: חברות, ויסות רגשי, ניהול קונפליקטים, מניעת חרם, מניעת בריונות והתנהלות ברשת.

ב.יעד 6 - חיזוק מעמד המורה ושיפור איכות ההוראה הנחיות לביצוע משימה מס' 6.24 : פיתוח דרכי הערכה לצורך קידום מקצועי של מורים ושל מנהלים

הרעיון:

מיסוד ממלכתי של תהליך הערכת עובדי הוראה.

המטרה:

תהליכי הערכה שיטתיים, הוגנים ומעוגני ראיות ועדויות, המהווים חלק מתרבות בית-הספר, ייטיבו עם איכות ההוראה וישפרו אותה.

המשימה:

פיתוח דרכי הערכה לצורך קידום מקצועי של מורים ושל מנהלים

האוכלוסייה:

מורים, סגנים, מנהלים ומפקחים.

פעולות בית-ספריות:

- שיח בית-ספרי סביב משמעות ההערכה, התהליכים והממצאים.
- בדיקת רשימות המוערכים בבית-הספר.
- הגדרת קשרי מעריך/מוערך במערכת המתקשבת.
- בניית תכנית עבודה שנתית להערכת עובדי הוראה: תאריכי צפייה, איסוף עדויות/ראיות.
- עריכת תצפיות, מתן משוב והזנת המערכת המתקשבת בתוצאות.

השתלמויות:

למידה של תהליך הערכת עובדי הוראה בחדרי המורים ובקבוצות מנהלים.

בקרה והערכה:

תהליך ההערכה יהיה בסיס לשיפור איכות ההוראה/ניהול ולגזירת יעדים לתכנית עבודת המנהל/מפקח.

תפקיד המנהל והמפקח:

- להוביל ולבצע את תהליך ההערכה ואת השיח במשמעותה, בתהליכים הכרוכים בה ובממצאים.
- לקחת חלק בהשתלמויות (השתלמות מפקח ומנהלים/ימי הכשרה ארציים ומחוזיים).
- לגזור יעדים בעקבות ההערכה שיתנו את ביטויים בתכנית עבודת המנהל/מפקח.

קישור לאתר הערכת עובדי הוראה:

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/HaarachatOvdeyHoraa>

לפרטים נוספים: המפקחים במחוזות

8. בעד 7 - חיזוק מעמד המנהל

הנחיות לביצוע משימות 7.1-7.4 : התפתחות מקצועית של מנהלי בתי-ספר

המשימות:

התפתחות מקצועית של מנהלי בתי-ספר

כללי:

תפיסת ההתפתחות והלמידה של המנהלים במכון 'אבני ראשה' גורסת, כי מנהלים צריכים לחוות למידה מתמשכת (lifelong learning) מתחילת הכשרתם הרשמית ובמרוצת כל כהונתם. זהותו הפדגוגית של המנהל היא נקודת המוצא המנחה את תהליכי ההתפתחות והלמידה שלו. תכני הליבה כוללים: הנהגת תהליכי חינוך, הוראה ולמידה; עיצוב תמונת העתיד - חזון וניהול שינוי; הנהגת הצוות, ניהול ופיתוחו המקצועי; התמקדות בצורכי היחיד; ניהול הקשרים בין בית-הספר לקהילה. הלמידה וההכשרה של מנהלי בתי-ספר נעשות בהתאם לוותק של המנהל בתפקידו בכל שלבי הקריירה שלו ובהלימה להם, תוך דגש על השנים הראשונות של דרכו בניהול.

הנחיות לפיתוח המקצועי לשנת הלימודים תשע"ב:

- מנהל בית-ספר ב'אופק חדש' יתפתח וילמד במסגרת של 70 שעות בשנה, ויצבור 210 שעות במשך שלוש שנים. בשנת לימודים נתונה ישתתף מנהל לכל היותר בשני תהליכים מקבילים (להוציא מנהלים חדשים המקבלים הדרכה אישית).
- הכשרת המנהלים לקראת תכנית התאמת המערכת למאה ה-21 בהיקף של 40 שעות תפוצל לשני חלקים: 15 שעות השנה, ו-15 שעות בשנה הבאה. בנוסף יערכו 10 שעות של התנסות מעשית (התהליך יוכר רק בתשע"ב, לאחר סיום כל 40 השעות).
- בתהליכי התפתחות ולמידה בהיקף של 40 שעות ניתן לשלב 10 שעות של התנסויות מעשיות, כגון: תצפיות ומשובים, הדרכה אישית למנהלים חדשים, הנחיה של קבוצות מנהלים ובניית פורטפוליו לפרויקטים תלת-שנתיים בבית-הספר.
- לימודי תואר שני רלוונטיים יוכרו במסגרת שעות ההתפתחות המקצועית, בהיקף של 120 שעות בלבד. מנהלים, שתאשר להם למידה לתואר שני, ישתתפו לפחות בתהליך התפתחות ולמידה אחד, בתיאום עם המפקח הכולל.
- למנהלים הלומדים בתכנית להכשרת מנהלים של מכון 'אבני ראשה' ושל המוסדות האקדמיים - יוכרו 70 שעות.
- לימודי תואר שלישי לא יוכרו כחלק מהפיתוח המקצועי.
- בקשות חריגות של מנהלים יופנו למכון 'אבני ראשה' על-ידי הרפרנטים המחוזיים. אחת לחודשיים תתכנס ועדת חריגים מטעם משרד החינוך ומכון 'אבני ראשה' לדיון בבקשות.
- תכנית פיתוח מקצועי בבית-הספר בהיקף של 30 שעות, תוכר רק פעם אחת בשלוש שנים (באותה דרגה). מנהלים, שישתתפו בשנה זו בתהליך נוסף של המפקח ומנהליו בן 30 שעות, יוכלו לשלב התנסות מעשית בבית-ספרם בהיקף של 10 שעות, בהנחיית המנחה של תכנית הפיתוח המקצועי בבית-ספרם. המנחה ילווה את ההתנסות, יעריך אותה וידווח על השעות. השתלמויות נוספות לצוות מורי בית-הספר, שבהן לוקח חלק גם מנהל בית-הספר, אינן חלק מהתפתחותו המקצועית של המנהל, והן לא תוכרנה עבור 'אופק חדש' (רק תהליכים הנכללים במתווה של המנהלים יוכרו).
- מיפוי תהליכי ההתפתחות המקצועית של מנהלי בתי-הספר בהלימה למתווה של מנהלי בתי-ספר, יצורף למערכת המיפוי הממוחשבת של עובדי ההוראה בשנת תשע"ב.
- מנהלים שאינם ב'אופק חדש' ישתלבו בתהליכי ההתפתחות המקצועית: מנהלים בתחילת הדרך, המפקח ומנהליו, תהליכים נושאים ו/או תהליכים ארציים.
- תהליך האישור לגמול למנהלי בתי-ספר ינתן על-ידי המינהל להכשרה ולהתפתחות מקצועית לעובדי ההוראה במשרד החינוך, לאחר שיתקבל אישור פדגוגי על-ידי מכון 'אבני ראשה'.

תכניות ארציות למנהלים:**• הכשרת מדריכים אישיים:**

התכנית מיועדת למנהלי בתי-ספר שנבחרו לשמש כמדריכים אישיים למנהלים חדשים. מדריכים אישיים לומדים מיומנויות הנחיה במסגרות מחוזיות וארציות, בהלימה לתוצאות המצופות ממנהלים בראשית דרכם.

• תכנית צמרות:

התכנית מיועדת למנהלים משנתם הרביעית בתפקיד, מכוונות לסייע להם להתמודד עם אתגרים מורכבים, ובעיקר בנושא ניהול, שינוי ושיפור בית-הספר. התכנית מתבצעת בשיתוף עם קרן לאוטמן.

• התכנית הלאומית לתקשוב:

מיומנויות המאה ה-21 – התפתחות מקצועית המכוונת להיכרות עם הרפורמה, לעיסוק בשאלות הכרוכות בהוראה ובלמידה טובה ובהבניה של סביבה מתקשבת, היכולה לסייע לשיפור ההוראה והלמידה. בנוסף, מכשירה התכנית את המנהלים להוביל שינוי מערכתי בבית-הספר בכלל, ובהקשר זה בפרט.

• תכנית קיום משותף:

תכנית למנהלים מהמגזר היהודי והערבי, העוסקת בהכרת התרבות והלאום של האחר, ומכוונת לעשייה חינוכית ומערכתית בתחום זה.

• מנהיגות מערכתית:

התכנית מנהיגות מערכתית עוסקת בשיפור בית-הספר, והיא מובלת על-ידי מנהלי בתי-ספר שהצליחו בתפקידם, ונכונים לשתף אחרים בידע המקצועי-מעשי שצברו.

לפרטים נוספים: המפקחים במחוזות ומכון "אבני ראשה"

הבהרות

גו. בנושא פיתוח מקצועי בשנת הלימודים תשע"ב

בשנת הלימודים תשע"ב ישתלם מורה בחינוך היסודי בהיקף של 60 שעות בלבד בשנה במסגרת 'אופק חדש'. על הנושא/התחום שבמסגרת הפיתוח המקצועי של המורה יחליטו מנהל בית-הספר והמורה עצמו. וזאת, בעקבות שיח חינוכי שיערכו ביניהם, ואשר יתייחס לצורכי המורה, לצורכי בית-הספר ולמדיניות המערכת. ההשתלמות תתוכנן למשך 3 שנים.

גג. בנושא היערכות מערכת החינוך לשעת חירום

עדכון הפעולות בכלל בתי-הספר היסודיים בארץ:

- תרגיל כניסה למרחב המוגן ייערך במהלך חודש ספטמבר 2011.
- הטמעה של ההנחיות החדשות להתנהגות בעת התרחשות רעידת אדמה, בכלל זה הדרכה ותרגילי הכנה לקראת התרגיל הארצי - ייערכו במהלך החודשים אוקטובר - דצמבר 2011.
- התרגיל במתווה של רעידת אדמה במוסדות החינוך ייערך ביום שני, כ"ז בשבט תשע"ב (20 בפברואר 2012).

מתווה התפתחות מקצועית לרכזי בטיחות וביטחון

- המתווה מוצע לרכז הבטיחות והביטחון הבית-ספרי.
- מדובר בהכשרה שתיערך במהלך שנה אחת בלבד בהיקף של 60 שעות.
- הבחירה בפיתוח המקצועי של הרכז תיעשה במשותף עם המנהל, הרכז וקב"ט הרשות.

גה. בנושא שיפור ההישגים הלימודיים בשפת האם

- הוראת שפת האם וטיפוח האוריינות בבתי-הספר היסודיים תיעשה בהתאם לנדרש, על-פי תכנית הלימודים ומדיניות החינוך הלשוני בכל שכבות הגיל.
- היעדים שפורטו במתנ"ה מהווים דגשים מיוחדים, על-פי תכנית היעדים לשנת הלימודים תשע"ב.

גו. בנושא תקשוב מערכת החינוך והתאמתה לעידן הדיגיטלי במאה ה-21 - הקלדה עיוורת

ביעד 11 במארץ צוין הצורך בהקצאת שיעורים ללימוד הקלדה עיוורת.

הפעולות שיאפשרו את הטמעת הנושא:

- הפעילות תיועד לתלמידי כיתות ד'.
- לפעילות יוקצו שניים עד שלושה שיעורים במהלך השנה, ובהם ילמדו התלמידים את עקרון ההקלדה העיוורת, ויתנסו במעבדת המחשבים של בית-הספר.
- הפעילות מבוססת על התנסות ועל תרגול יזומים, שיאפשרו לתלמיד לעבוד עם תוכנת מחשב ייעודית בבית-הספר ותרגול משלים בבית או בשעות אחר הצהריים במעבדת בית-הספר, למי שאין מחשב בבית.
- תוכנת הלימוד להקלדה עיוורת נמצאת ברשת בגרסאות לשימוש חופשי ללא תשלום, ומספקת התנסות הדרושה לתלמיד.
- המעוניינים להתנסות בקלדנות מקצועית, יכולים לתרגל בעזרת תוכנה ייעודית.

גז. בנושא לימודי תנ"ך

- חל איסור להשתמש בספר תנ"ך שאינו מאושר כספר לימוד.

ד השלמות

17. החידון 'ירושלים שלי' בסימן 'כל ישראל חברים'

ביזמת שר החינוך, מר גדעון סער, יתקיים בשנת הלימודים תשע"ב חידון ארצי בנושא ירושלים, המונחה על-ידי מינהל חברה ונוער ובשיתוף האגף לחינוך יסודי, המזכירות הפדגוגית, מחוז מנח"י-ירושלים ומבראשית. בחידון ישתתפו נציגי כיתות ה' מהמחוזות השונים, והוא יכלול שלושה שלבים: שלב בית-ספרי, שלב מחוזי ושלב ארצי (שיתקיים בירושלים ביום ירושלים, תשע"ב). במהלך החודש הקרוב יישלחו למחוזות פרטים על השלבים השונים, על האופן שבו יתבצעו, על לוחות הזמנים ועל התכנים של החידון.

27. זהירות ובטיחות בדרכים

האוכלוסייה:

כלל בתי-הספר היסודיים.

המשימה:

הטמעת החינוך לזהירות ולבטיחות בדרכים כהשלמה ליעד 2: 'מאבק באלימות ועיצוב אקלים חינוכי מיטבי'.

הנחיות ליישום:

עריכת פעילויות חינוכיות וחברתיות לטיפוח תרבות של התנהגות בטיחותית בדרכים בקרב התלמידים ובשיתוף ההורים והקהילה.

סטטוס:

עדכון שעות זהירות ובטיחות בדרכים במתנ"ה.

האוכלוסייה:

בתי-הספר היסודיים הדתיים.

התיקון:

בעמוד 44 נפלה טעות הקלדה:

שעת ליבה ללימוד זהירות ובטיחות בדרכים בכיתות א' ו-ה' (בטעות הוקלדה שעת הלימוד בכיתה ו' ולא בכיתה ה').

37. אופק חדש

• עדכונים

בשנת תשע"ב יושלם מהלך החלת רפורמת 'אופק חדש', ו-120 בתי-ספר נוספים בחינוך היסודי יצטרפו אליה. בכל שאר בתי-הספר יושם דגש על שלב ההעמקה ביישום השינוי.

• בנושא מורה-אם

"החל בשנת הלימודים תשע"ב, תהיה מורה-אם, המועסקת בהיקף של 100% משרה, זכאית להפחית שעת עבודה פרונטלית אחת בשבוע ושעת שהייה אחת בשבוע, ממכסת שעות עבודתה השבועיות, מבלי שיופחת שכרה או היקף משרתה. זכאות זו תבוא במקום הזכאות להפחית חצי שעה ביום משעות שהייה, כמפורט בסעיף 24 להסכם מיום 25.12.08 (להלן: 'ההסכם הכולל')."

בהתאמה, יתוקנו טבלאות מבנה שבוע העבודה למורה-אם המועסקת במשרה חלקית, באופן שממכסת שעות העבודה השבועית של מורה-אם תופחת שעה אחת פרונטלית ויתוספו למכסה זו 1.5 שעות שהייה. בנוסף, לאור הדברים, תידון בהמשך האפשרות, שלפיה תועסק מורה-אם בשעת שהייה נוספת מעבר למכסת שעות עבודתה השבועיות, לפי האמור לעיל, בתמורה לתשלום תוספת שכר". (מתוך ההסכם)

• בנושא השעות הפרטניות

השעות הפרטניות הן תוספת של משאב לימודי-חינוכי-חברתי, ואינן באות במקום השעות שבמסגרת הליבה. השעות הפרטניות יוקדשו לקידום הישגי התלמידים (החלשים, הבינוניים והמצטיינים), תפקודם ורווחתם הלימודית והחברתית. כדי ליצור למידת עמיתים נאותה על הרכב הקבוצות להיות מגוון מבחינה לימודית וחברתית באופן שימנע תיוג. השעות הפרטניות המוקצות לשיח אישי/קבוצתי תונחנה על-ידי מחנכי הכיתות.

• בנושא ההדרכה

ההדרכה היא מסגרת של ליווי ותמיכה בציבור עובדי החינוך כיחידים וכקבוצה, בדרך של שותפות לעבודה החינוכית, בדרך של פיקוח. מורה בתפקיד הדרכה פועל בתוך המוסד החינוכי, ותפקידו להציע תמיכה וליווי לעובדי ההוראה בעבודתם היום-יומית באמצעות:

- קיום שיעורים פתוחים להדגמה ודין הדרכתי נלווה
- התבוננות וצפייה בשיעורים
- דיונים בעקבות הצפייה
- סדנאות קצרות-טווח בחדר המורים
- ניתוח מקרים והתנסויות בהוראה על הבסיס של דיווחי המורים
- תכנון לימודים בית-ספרי ותכנון לימודים פרטני לכיתה או לתלמיד
- מעקב ומשוב (מתוך חוזר מנכ"ל תשס"ד 2 (ב))

ההדרכה הפרטנית/קבוצתית למורה/ים תעשה במסגרת השיעורים בהם המורה/ים מלמדים וכן במסגרת מפגש פרטני/קבוצתי שיינתן במסגרת שעות שהייה העומדות לרשות המנהל לצורך מפגשי צוות, בהתאם להסכם.

47. בתי-ספר בניהול עצמי

כללי:

הצטרפות בתי-ספר לתכנית לניהול עצמי מזמנת להם תמריץ להתפתחות ולצמיחה, ומכוונת לתוצאה המרכזית - קידום הישגי התלמידים. לרשות מנהל בית-הספר וצוותו יעמדו משאבים גמישים וזמינים ממקורות שונים, שיאפשרו לו לקבוע את סדר העדיפות באופן עצמאי, ולהפנות את התקציבים ליעדים ולצרכים שהגדיר, ולהתמקד בהשגתם.

הגמישות הפדגוגית, הניהולית והתקציבית תבוא לידי ביטוי ב:

א. הגדלת המרחב והמשאבים לקידום הפיתוח המקצועי

מנהל בית-הספר וצוותו יוכלו:

- לתכנן ולהפעיל השתלמות בבית-הספר כקהילה לומדת, לבחור את תכני הלמידה ואת אופייה.
- לצרוך שירותי ייעוץ והדרכה מתוך סל שעות המוקצה לנושא, ולהחליט על ההיקף ועל התחום בהתאם ליעדים שנקבעו ולצרכים שזוהו.
- להפנות משאבים לליווי מורים הזקוקים למענה מיוחד.
- להפנות משאבים לטיפוח תנאים מתאימים ללמידה.

לרשות המנהל וצוותו יעמדו:

- אפשרות לבחור את תחום ההדרכה ואת היקפה (במסגרת שוֹבֵר של 21 שעות הדרכה בחודש).
- השתלמות פנים בית-ספרית בת 60 שעות במהלך 3 שנים (במסגרת 180 שעות הפיתוח המקצועי, או 120 שעות בדרגות הנמוכות, הנדרשות למעבר בין דרגה לדרגה במסגרת רפורמת 'אופק חדש').
- יועץ/מומחה לליווי בית-הספר בהתאם לצרכים שהוגדרו (בהיקף של כ-40 שעות שנתיים).
- גמישות בהפניית משאבים לטיפוח תנאים מתאימים ללמידת מורים ותלמידים, ולהבניית סביבה פיזית ללמידה ולהתמקצעות (כגון: חדר ישיבות, עמדות עבודה אישיות, עמדות מחשב).

ב. גמישות ביעוד משאבים לשיפור הפדגוגיה

מנהל בית-הספר וצוותו יוכלו:

- לתת מענה פדגוגי דינמי לנוכח הצרכים שמשתנים.
- לבצע תכנון ארוך טווח של יעדיו ושל מטרותיו ולחסוך ולגייס משאבים בעבורם.
- לקדם תכניות ייחודיות לבית-הספר (פיתוח חומרי לימוד, רכישת ציוד רלוונטי לתכנית, רכישת ספרי עיון, חומרים ועזרי הוראה).
- לממש יוזמות ייחודיות של סגל המורים.
- לקיים פעילות מחוץ לבית-הספר.
- לפתח ולהעשיר את הסביבה החינוכית-לימודית בבית-הספר (להקים מרחב לימודי, להקים פינת חי/גינה לימודית, לרכוש מחשבים, להתאים חללים קיימים לסגנונות למידה מגוונים).

לרשות המנהל וצוותו יעמדו:

- 'סל תלמיד' - בתקציב 'סל התלמיד' יאגמו תקציבים שונים המוקצים על-ידי משרד החינוך והרשות המקומית, והוא יועבר לחשבון בנק נפרד שינוהל על-ידי בית-הספר.
- התקציב יהיה זמין לשימוש, ובית-הספר יוכל לתמרן בין סעיפיו, להעביר תקציבים בלתי מנוצלים משנה לשנה, ועל-ידי כך להפנות משאבים לתכניות שעלותן גבוהה יותר.
- אפשרות לחסוך בהוצאות התפעול (מים, חשמל, טלפון). הוצאות התפעול ישולמו מחשבון בית-הספר, ואת העודפים יהיה ניתן להפנות לקידום מטרות בית-הספר.

- אפשרות לגייס משאבים ולהעביר לזכות בית-הספר תקציבים ממקורות נוספים.
- אפשרות להקצות משאבים לצוותי ההוראה ולמורים בבית-הספר לצרכים שוטפים ולצורכי פיתוח, בהתאם למפתחות שייקבעו וליזמות שיועלו במסגרת בית-הספר.
- תשתית ארגונית הכוללת מנגנונים ומסגרות ארגוניות לחלוקת נטל ולשיתוף בקבלת החלטות.

ג. הגדלת אפשרויות העסקת כוח אדם בבית-הספר

המנהל וצוותו יוכלו:

- להעסיק כוח עזר נוסף על-פי צרכיו, לצורך תגבור וסיוע פדגוגי, לתכניות העשרה, ולצורך תגבור מנהלי.¹

לרשות המנהל וצוותו יעמדו:

- תקציב 'סל התלמיד', אשר יאגם תקציבים שונים המוקצים על-ידי משרד החינוך והרשות המקומית, ויעבר לחשבון בנק נפרד שינוהל על-ידי בית-הספר.
- עובדי עזר נוספים יועסקו באמצעות הרשות המקומית, עמותה או חברת כוח אדם, על-פי חוזה ולתקופה קצובה.
- בית-הספר יבחר את כוח האדם להעסקה ויקבע את שכרו, בהתאם לתעריפי שכר שגיובשו ברשות המקומית, בעמותה או בחברת כוח האדם, על-פי פרמטרים שקופים ושוויוניים.
- עלות ההעסקה תיכלל בתקציב בית-הספר, ותשולם מחשבון בית-הספר.
- בית-הספר ידווח על כוונותיו להעסיק עובדי עזר נוספים לצורך אישור תקציבי ומינהלי של הרשות המקומית.

ד. גמישות בייעוד שעות ההוראה הפרונטליות והשעות הפרטניות:

למנהל בית-הספר וצוותו תתאפשר:

- גמישות פדגוגית וניהולית בהקצאה של שיעור מסוים משעות ההוראה ליעדיו, בתנאי שבית-הספר יעמוד בהישגים הנדרשים.

לרשות מנהל וצוותו יעמדו:

- גמישות בהקצאה של שיעור מסוים משעות ההוראה המחייבות (תכנית הליבה) לטובת יעדים פדגוגיים שבית-הספר הגדיר (קידום הישגים, הרחבה או/ו העמקה של תכנית הלימודים וטיפול ייחודיות לבית-הספר וכו').
- גמישות בהקצאה של השעות הפרטניות ליעדיו - בהלימה לעקרונות 'אופק חדש' ולהנחיות האגף לחינוך יסודי.

ה. אוטונומיה בקבלת שירותים שונים בבית-הספר:

המנהל וצוותו יוכלו:

- להתקשר עם נותני שירותים. בין היתר, יוכל לבחור ולהתקשר עם נותני שירותים פדגוגיים, כגון עמותות חינוכיות או מפעילי תכניות העשרה, ועם נותני שירותים מינהליים נחוצים, כגון: אספקת ציוד וחומרים או שיפוצים קלים.

לרשות מנהל וצוותו יעמדו:

- יכולת לבצע התקשרות עצמאית למתן שירותים בעלות נמוכה ובינונית, ולשלם עבורם מחשבון בית-הספר. התקשרויות אלה יעוגנו בנהלים ברורים ובהתאם לסטנדרטים מחייבים.
- יכולת לבחור בספק מסוים מבין ספקים אחדים שנבחרו על-ידי הרשות המקומית, בהתאם לצרכיו ובהתאם לתעריפים שנקבעו במכרז. כמו כן, ניסוח תנאי המכרז וקביעת הפרמטרים לבחירת הספק ייעשו בשיתוף עם מנהלי בתי-הספר, בהתאם לצרכים ולתובנות שיש בידי בתי-הספר.

¹ בכפוף להסכמים קיבוציים ומנהליים שיוגדרו

